

RIDEG SÁNDOR: TÚZPRÓBA.

Móricz Zsigmond alkalmazta „Boldog ember“ c. regényében azt az ábrázolásmódot, hogy egy parasztszalád vergődését, kínlódását a főhős egyéni, a regény mondanivalója szempontjából lényegtelennek tetsző gyerekkori, később felnőttkori kalandjainak és tépelődéseinek burka alatt mutassa be. Ennek az ábrázolásmódnak a kísérletét láthatjuk Rideg Sándor e regényében.

Feltétlenül érződik a könyv egyes lapjain a személyes élmény s annak őszintesége is. A művészi ábrázolásmód és a regény szerkezete azonban csak ott kifogástalan, ahol a szerző gyerekkori, később kamaszkorabeli kalandjairól ír. Azok a részek ellenben, melyek egy parasztszalád valóságos szenvedéseiről számolnak be, sokhelyt az adatok és a tények felsorolásában merülnek ki. S ott, ahol föltétlenül érződik a személyes élmény, nem érződik viszont, az, hogy azok a gyerekkori kalandok a hős gazdasági és társadalmi helyzetének következményei, hogy azokat csak egy szegény-paraszt gyerek tehetta meg.

Kérdéses az is, hogy egy 1949-ben megjelenő regénytől csupán kritikai realizmust kívánunk-e? Kétségtelenül szükséges, hogy feltárjuk parasztságunk szenvedéseinek minden időszakát. Azonban föltétlenül szükséges ebben az esetben, hogy megmutassuk azokat a szálatokat, melyek a jövőbe mutatnak. Ez nemigen történik meg ebben a regényben. Kékedi gépész alakja utalhatna arra, hogy a parasztság felismeri majd, hogy a munkásság a vezetőosztály Csakhogy ez az alak nincs tipizálva.

Mindezek ellenére az első világháború korában élő parasztság szomorú sorsáról és helyzetéről hű képet kapunk s a „Népkönyvtár“ sorozatban megjelent regényének tagadhatatlan érdeme, hogy ezt a helyzetet megismerteti az egyre inkább kiszélesedő olvasóközön-séggel.

(Athenaeum kiadás, Népkönyvtár.)

B. T.

OSZEJEVA: IV-İK BÉ.

Friss és vonzó ez a könyv, mely a szovjet pionirok életéről szól. A regénynek gyerekek a hősei és harcos pionirok. Természetesen az ő életük sem zökkenőmentes, bennük is összeütközik a barátság és a becsület. Ennek a két fogalomnak a tisztázása a könyv igazi tartalma. A tisztázás során megismerke-

dünk a szocialista családdal. Látjuk a szovjet emberek hősiessé kiüdelmeit s nevelési módszereit. Jelentős az a mondat, amit az egyik jóindulatú, de még lusta pionirnak mond az édesapja: „Az egész ország azon van, hogy belőletek embert csináljon.“ Bemutatja Oszejeva, hogy mennyire megváltozik a szocialista társadalomban a mostoha fogalma és maga egy mostoha anya is! S nem utolsó sorban bepillantást nyerünk a szovjet iskolai nevelés rendszerébe. A szovjet gyerekek már korán közösségi életet élnek, tudják, hogy a közösségt életben van az igazi erő. A tanító alakjában megismerjük az új szovjet pedagógust. A könyv végén tisztázódik a becsület és a barátság elvtársi fogalma is. Megtudják, hogy: „Van egyenes, becsületes és értékes pionir-barátság és elvtársiasság! És van semmitmondó, gyáva, hazug segítség. Ezek különböző dolgok és nem szabad összetéveszteni őket.“ ... „A mi nagy, szovjet családunkban ez a szó, elvtárs, nagy, szent szó, ehhez csak nagyon vigyázva és komolyan lehet viszonylani.“

A fordítás GERGELY VIOLA érdeme.

(Athenaeum kiadás, Népkönyvtár.)

BÉCSI TAMAS

KLJONOV: A KÖNYVTÁROS VEZÉRKÖNYVE.

A szerző könyve tulajdonképpen a szovjet könyvtárak ötféle típusának (állami, tud. szak, üzemi és szakszervezeti, ifjúsági és iskolai és végül tömegkönyvtárak) használhatóságára készült, ám a fordító, Sebestyén Géza szerencsés kézzel iktatott be olyan részleteket, amelyek speciálisan a magyar könyvtárak kezelését tartják szem előtt. A könyv nem tudományos, elvont tételket állít fel, ellenkezőleg, a gyakorlattal járó valamennyi fontos kérdésben nyújt tájékoztatást. Kljonov könyvének magyarra való átültetése igen nagy fontossággal bír örvendetesen szaporodó üzemi és szakszervezeti könyvtáraink kezelőinek, mert teljes felkészültséget ad kézérthető stílusban, szemléltető ábrák beiktatásával. (Új Magyar Könyvkiadó. 22.50 Ft.) HORVATH ISTVÁN

PROSPER MERIMÉE: „AZ OLTARISZENTSEG HINTAJA“.

Merimée romantikus író. Ebben a kötetben három egyfelvonásos színdarabját olvashatjuk. Színszerűség szem-